

معرفی رشته بررسی کلامی ادیان و فرق سطح سه حوزه علمیه

ماده ۱- عنوان

عنوان رشته، «بررسی کلامی ادیان و فرق با چهار گرایش «نقد وهابیت» «نقد فرق انحرافی» «نقود تصوف» و «نقد مسیحیت» در مقطع سطح سه است

ماده ۲- اهداف رشته بررسی کلامی ادیان و فرق

1. شناخت استدلالی مبانی و مسائل اعتقادی براساس قرآن و معارف اهل بیت علیهم السلام و دفاع از آن؛
2. شناخت و نقد دیدگاه های انحرافی یکی از گرایشهای فوق و تقویت توان پاسخگویی به پرسش ها و شبهات روز در حوزه کلام با گرایش انتخابی؛
3. افزایش توان تحقیق در حد تحلیل و بررسی تطبیقی و زمینه سازی جهت گسترش پژوهش در حوزه کلام با گرایش انتخابی؛
4. تربیت نیروهای متعهد و توانمند در حوزه کلام اسلامی و گرایش انتخابی، در عرصه های آموزش، تبلیغ و پژوهش؛
5. شناخت منابع و مآخذ مرتبط با کلام اسلامی و گرایش انتخابی و ایجاد توان فهم آن؛
6. زمینه سازی برای تربیت استاد دروس کلامی با گرایش انتخابی؛
7. تربیت طلاب مستعد جهت ورود به سطح علمی بالاتر؛
8. ایجاد توان تتبع و تحقیق در زمینه فقه و اصول و استفاده از منابع فقهی و اصولی.

ماده ۳- نظام آموزشی

نظام آموزشی این رشته، نیم سالی درسی و حضوری است و طول دوره بدون احتساب پایان نامه حداقل شش و حداکثر هشت نیم سال است.

ماده ۴- شرایط پذیرش رشته بررسی کلامی ادیان و فرق

1. احراز صلاحیت های عمومی و اخلاقی براساس آیین نامه های مصوب؛
2. دارا بودن مدرک علمی سطح دو؛
3. قبولی در آزمون ورودی و مصاحبه علمی.

ماده ۵- دروس پیش نیاز

هدف	ساعت	عنوان درس	ردیف
آشنایی بیشتر با مباحث خداشناسی (اثبات ذات، صفات فعلیه و ذاتیه، مراتب فعل الهی، نبوت، ضرورت، ویژگی ها، وظایف و اختیارات نبی، نبوت و خاتمیت پیامبر اسلام) و معاد(حقیقت مرگ، عالم برزخ، قیامت و ویژگی های آن)	۹۶	کلام اسلامی ۱ تا ۳	۱

۲	معرفت شناسی	۳۲	آشنایی با راه ها و ابزار شناخت و ارزیابی آنها و دیدگاه اندیشمندان اسلامی در این زمینه
۳	فرق و مذاهب کلامی	۳۲	آشنایی با آموزه ها، روش ها و کتب اصلی فرقه های مهم کلامی تشیع و تسنن و فرقه هایغالی (غیر از وهابیت، بهائیت و تصوف)
۴	کلیات و تاریخ علم کلام	۳۲	آشنایی با علم کلام (فرق آن با فلسفه و علوم دیگر)، موضوع، غایت و مبانئ آن، تبیینحجیت روش های عقلی و نقلی و شرائط آنها و آشنایی با سیر تکون و تطور علام کلام، مشرب های کلامی، متکلمین بزرگ، منابع و مآخذ مهم کلامی
۵	مسائل جدید کلامی	۳۲	آشنایی با مسائل مهم، جدید و رائج کلامی، مانندام منشا و قلمارو دیان، سکو، ریسام، تکثرگرایی، دین و اخلاق و علم و دین
۶	آشنایی با ادیان	۳۲	شناخت اعتقادات، تاریخ، متون مقدس و شخصیت های ادیان ابتدایی و زناد جهان باهوئژ ادیان شرق و یهودیت
۷	تاریخ معاصر	۳۲	بررسی تحلیلی تاریخ فرهنگی، اجتماعی و سیاسی صد سال اخیر ایران
۸	زبان (عمومی)	نظري عملي ۶۴+۱۲۱	ایجاد توان درک مطلب و ترجمه متون ساد مرتبط با گرایش
	جمع	۰۵۴	

تبصره: فارغ التحصیلان سطح ۲ گرایش کلام و طلابی که دروس پیش نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد در صدی سرفصل ها، از گذراندن این دروس معاف هستند.

ماده ۶- عناوین و مشخصات کلی دروس

ردیف	عنوان	ساعت
۱	دروس عمومی سطح ۳	۶۲۴
۲	دروس مشترک چهار گرایش	۶۷۲
۳	دروس تخصصی هر گرایش	۵۶۵ تا ۵۹۲
	جمع کل	۶۵۸۶ تا ۶۵۵۵

ماده ۷- عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

الف. دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	ساعت	هدف
۱	فقه	۱۶۵	شناخت استدلی مسائل مهم فقه طبق برنامه مرکز مادیریت در ساطح ساه (از القاول فایماهیة العیب تا آخر مکاسب)
۲	اصول	۳۲۵	شناخت استدلی مباحث مهم اصولی طبق برنامه مرکز مادیریت در ساطح ساه (جلاد اولکفایه، صول از ابتدای المقصد الثانی فی النواهی تا پایان جلد دوم)
۳	عربی معاصر	۱۶+۳۲ نظري عملي	ایجاد توان بهره گیری از متون عربی جدید در حوزه مباحث فرق و ادیان
۴	روش تحقیق پیشرفته	۱۶+۳۲ نظري عملي	تقویت توان تحقیق و پژوهش در مسائل فرق و ادیان از طریق آموزش روش های تحقیق و کیفیت بهره برداری از ابزار و منابع
۵	روش تدریس	۱۶+۳۲ نظري عملي	ایجاد توان مهارت تدریس با آموزش روش ها و فنون کلاسدراری و ارزشیابی

دروس مشترک

ردیف	عنوان درس	ساعت	هدف
۱	قواعد و روشهای تفسیر قرآن	۳۲	شناخت مبانی، قواعد، ضوابط، روش ها و مراحل تفسیر صحیح قرآن کریم
۲	فقه الحدیث	۳۲	شناخت مبانی، قواعد و روش های مارثر در فهم حدیث ضامن قرائات برخی از احادیث اعتقادی، اجتماعی و اخلاقی
۳	کلام اسلامی ۱ تا ۴	۱۲۱	شناخت مباحث مهم خداشناسی، نبوت، معاد و امامت به صورت متن محور
۴	مبانی و قواعد علم کلام	۳۲	تبیین مبانی و قواعد علم کلام مانند حجیت عقل، قرآن و سنت، حسن و قبح عقلی، قاعد لطف، حجیت خبر واحد در مسائل اعتقادی
۵	مسائل جدید کلامی	۳۲	شناخت و بررسی استدلالی مسائل مهم و جدید کلامی مانند عقالگرایای و ایمان گرایای، معرفت و تجربه دینی
۶	حکمت اسلامی	۶۴	شناخت مباحث فلسفی مهم و دارای کاربرد در علم کلام مانند احکام وجود، علل و معلول، قوه و فعل و الهیات بالمعنی، خص
۷	ویت فقیه	۳۲	تبیین نظام سیاسی شیعه در عصر غیبت و شناخت استدلالی مشاروعیت، شرایط، وظایف و اختیارات حاکم اسلامی از دیدگاه شیعه، با رویکرد کلامی
۸	انسان شناسی	۳۲	شناخت دقیق دیدگاه قرآن و روایات در موارد نفاس انسان، ابعاد، قوا و کارکردهای آن و مباحثی مانند رابطه روح و جسم، ویژگی های انسان کامل، خلقت، رشد و تکامل انسان، جبر و اختیار، تجرد روح، سعادت و شقاوت انسان و پاسخ به شبهات مرتبط
۹	عرفان اسلامی	۳۲	آشنایی با مبانی، روش و مسائل اساسی عرفان اسلامی و مراحل سیر و سلوک آن با رویکرد به مکتب اهل بیت <small>علیهم السلام</small> با محوریت کتاب «در جستجوی عرفان اسلامی» از آیات الله مصباح یزدی
ردیف	عنوان درس	ساعت	هدف
۱۰	سیر اهل بیت علیهم السلام در مواجهه با فرق و ادیان	۳۲	شناخت شیوه های رفتاری و گفتاری اهل بیت <small>علیهم السلام</small> در مواجهه با فرق و ادیان
۱۱	مهارت های ایجاد ارتباط	۱۶+۱ نظری عملی	آشنایی با اصول و روشهای روان شناختی ارتباط با آسیب دیدگان از فارق و ادیان و شیوه ارائه مشاوره به آنان و کسب مهارت های آن
۱۲	مهارت های مناظره	۱۶+۳۲ نظری عملی	ایجاد توان مناظره با شناخت روش ها، مراحل و آداب مناظره و استدلال
۱۳	ترفندهای تبلیغی ادیان و فرق انحرافی	۱+۱۶ نظری عملی	بررسی و نقد بکارگیری ترفندهای فراروانی مانند هیپنوتیزم، شفا دهی، ریکای، روشن بینی، تله پاتی و... در تبلیغ فرق و ادیان انحرافی
۱۴	مهدویت	۳۲	تبیین آموزه مهدویت، مبانی و مسائلی مانند فلسفه غیبت و انتظار، آثار وجودی امام غایب، ظهور و علائم آن، حکومت حضرت مهدی از دیدگاه شیعه
۱۵	تاریخ تشیع	۳۲	شناخت و بررسی سیر تاریخی شیعه، شخصیت ها و آثار مهم، فرق و دولت های مهم شیعی از آغاز تا کنون و شناخت تمدن عظیم اسلامی و جایگاه معارف و اندیشمندان شیعه در خلاقتمدن اسلامی

۱۶	زبان تخصصی	۱۶+۳۲ نظري عملی	ایجاد توان فهم متون تخصصی مرتبط با گرایش، به عربی در دو گرایش نقد و هابیات و نقادفرق انحرافی، و به انگلیسی در دو گرایش نقد مسیحیت و نقد تصوف
۱۷	احکام معاشرت با پیروان فرق و ادیان جمع	۱۶ ۶۷۲	شناخت احکام فقهی معاشرت مسلمین با پیروان فرق و ادیان و احکام فقهی ویژ مستبصرینو مرتدین

ج: دروس تخصصی گرایش نقد و هابیت:

ردیف	عنوان درس	ساعت	هدف
۱	امامت امیرالمؤمنین علیہ السلام	۴۱	بررسی ادله نقلی و عقلی امامت امیرالمؤمنین علیہ السلام و خلافت بلا فصل ایشان و نقاددیدگاه عامه همراه با بررسی شبهات
۲	سلفیه و صحاح سته	۳۲	بررسی ساختار، سند و محتوای صحاح سته از دیدگاه اهل سنت به ویژه سلفیه
۳	جریان شناسی سلفی گری	۱۶	شناخت چگونگی پیدایش، سیر تطور، شخصیت ها و منابع مهم جریان های سلفی بات کید بر و هابیت
۴	آراء و عقاید و هابیت (۱) و (۲)	۶۴	شناخت، آراء و عقاید و هابیت به ویژه ابن تیمیه و محمد بن عبدالوهاب
۵	و هابیت نوظهور	۱۶	بررسی و نقد آراء و عقاید و هابیت نوظهور (مانند طالبان، القاعده، داعش،) و ویژگیها، عوامل و اهداف شکلگیری آنها
۶	نقد اهل سنت بر و هابیت	۱۶	شناخت و بررسی انتقادات علمای اهل سنت به ویژه سلفیها بار و هابیت با اشاره باهشخصیت ها و منابع
۷	شیوهای تبلیغی و هابیت	۱۶	شناخت روش ها، ابزارها و شگردهای جریانات و شخصیت های و هابی و راهکارهایمقابله با آن
۸	شبهه شناسی (۱)	۳۲	شناخت اصول شبهه شناسی و پاسخ به مهمترین شبهات پیرامون عقاید خاصه شایعمانند علم غیب و کرامات ائمه، تحریف ناپذیری قرآن، باداء، رجعات، تقیاه، جایگاهاصحابه
۹	شبهه شناسی (۲)	۴۱	بررسی و تحلیل شبهات اهل سنت و و هابیت نسبت باه عقاید و معارف شایعه ماننادمشهادت حضرت زهرا علیها السلام، روابط اهل بیت و خلفا، زواج ام کلثوم، مهادویت، امامحسین علیہ السلام، و شبهاتی در مورد کتاب کافی
۱۰	شذوذ فقهی و هابیت	۳۲	بررسی مهمترین مباحث فقهی مورد اختلاف بین مذاهب اسلامی و و هابیت
۱۱	و هابیت و فرق اهل سنت	۳۲	آشنائی با فرق اهل سنت از جهت کلامی و فقهی و تبیین رابطه میان آنها و و هابیاتضمن بررسی چگونگی پیدایش اهل سنت
۱۲	بررسی رجال اهل سنت	۱۶	شناخت و بررسی علم رجال از نظر اهل سنت و تاریخچه تحوت آن بارای استفاده از آن در نقد و هابیت
۱۳	بررسی درایة اهل سنت	۱۶	شناخت و بررسی علم درایه و میانی صحت و س قم حدیث از نظر اهل سنت و تاریختحوت آن، برای استفاده در نقد و هابیت
۱۴	پایان نامه جمع	۹۶+۹۶ ۸۷۶	ارائة یک پژوهش جامع، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در و هابیت

برای مشاهده سایر رشته های تخصصی سطح سه کلیک کنید